

(Православия.Ру, 16.12.2010)

Позив Светог синода Грчке православне цркве народу

Као земља смо се суочили са најтежом економском кризом која код већине људи изазива осећај несигурности и страха. Не знамо шта ће нам донети следећи дан. Очигледно је да је наша отаџбина већ поробљена, њоме фактички управљају кредитори

Архијереји Грчке православне цркве, који су се окупили на редовном заседању од 5. до 8. октобра, сматрају за своју дужност да се обрате својој пастви, народу Божијем, као и свим људима који нису равнодушни према језику истине и љубави.

Живимо у тешком и драматичном времену. Као земља смо се суочили са најтежом економском кризом која код већине људи изазива осећај несигурности и страха. Не знамо шта ће нам донети следећи дан. Очигледно је да је наша отаџбина већ поробљена, њоме фактички управљају кредитори. [\[1\]](#) Знамо да многи од вас чекају да Црква каже своју реч и заузме позицију у вези са догађајима које заједно гледамо.

То што преживљава сада наша отаџбина нема преседана и веома је потресно. Рамене раме са духовном, социјалном и економском кризом иде рушење свих наших темеља. Говоримо о покушају искорењивања и уништавања наше традиције, онога што се одувек сматрало за темељ живота наше Отаџбине. У социјалној сфери покушавају да уклоне наше темеље и права. Притом, држава то чини дајући невероватно објашњење: "Ми смо принуђени на такве мере од стране наших кредитора". На тај начин ми, као земља, фактички признајемо да се налазимо под окупацијом и испуњавамо вољу наших нових

(иностраних) владара. У вези са тим јавља се следеће питање - да ли се њихови захтеви тичу само финансијске и социјалне области или се шире и на духовни и културни идентитет, као и на самосталност наше Отаџбине?

С обзиром на ову ситуацију у којој смо се нашли, сваки разуман човек ће поставити питање: "Зашто раније нисмо предузели тако драстичне мере о којима се данас прича да су одавно биле потребне? Зашто сва та патологија нашег друштвеног живота коју сада са таквим напором покушавамо да савладамо, није била на време лечена? Зашто је било неопходно чекати док нисмо дошли у садашње критично стање? Ето, већ неколико деценија нашом државом управљају једни те исти људи. Којим политичким циљевима су се руководили знајући да воде земљу у катастрофу, а данас се осећају безбедно, доживљавајући себе само као извршиоце туђе воље? Данас се дешавају такве радикалне реформе које би раније подигле целу Грчку. Данас, међутим, скоро да нема отпора томе.

Наша економска криза повезана је са неравнотежом између производње и потрошње. Између спорог темпа производње који смо успели да постигнемо, и високог нивоа живота на који смо навикли. Када потрошња значајно превазилази производњу економски баланс неизбежно претеже на страну расхода. Да би се изборила са тим, наша земља је принуђена да прибегава спољашњим зајмовима. Када кредитори почну да траже враћање дугова настаје криза, а за њом и банкрот. Међутим, економска криза која гњечи и притиска нашу Отаџбину је само врх леденог брега. То је последица и плод једне друге - духовне кризе.

Диспропорција између потрошње и производње није само економска категорија, већ пре свега показатељ духовног слома. Знак моралне кризе која је дотакла како власт, тако и народ. Власт која није могла да се понаша одговорно пред народом, није могла или није хтела да говори са њим језиком истине, пропагирала је лажне идеале, помагала корупцију. Једини њен циљ је био долазак на власт. Она је фактички деловала против правих интереса народа и наше земље.

Са друге стране, ми као народ смо се понашали неодговорно. Обогаћивали смо богатство, тражили сит и спокојан живот, нисмо презирали обману и лаку зараду. Више нас није било брига шта се догађа у свету и у нашој земљи. Професионална удружења и социјалне групе су самовољно захтевале очување својих права, бивајући потпуно равнодушни према томе како ће се ти захтеви одразити на наше друштво у целини и у великој мери су помогли да се нађемо у садашњем положају.

Суштина духовне кризе састоји се у одсуству смисла живота и затварању човека у једнодимензионалну садашњост - свођењем на његов егоцентрични самољубиви инстинкт. То је садашњост без будућности, без идеала и визије. Садашњост осуђена на монотонију и досаду. То је претварање живота у привремено растојање између два догађаја: рођења и смрти, са једином неизвесношћу колико ће времена проћи између. У таквој перспективи бесциљност се такмичи са бесмислом, што на крају доводи до трагичних последица. Тада на питање: "Зашто, сине, узимаш наркотику?", чујеш као одговор: "Реците ми, зашто је не бих узимао? Не надам се више ничему и ништа не очекујем. Једина моја радост је дрога." А ми, уместо да пронађемо смисао живота стремимо богатству, комфору, благостању.

Међутим, када осим потрошње не постоји други циљ живота, када материјална самосталност и њено показивање постане једино средство да се помогнеш друштвеног признања, онда разврат [\[2\]](#) постаје једини могући начин живота. У противном, ако се ниси развратио, глуп си. Многи су тако размишљали и чинили, те смо тако достигли да су се развратиле не само наше власти, већ и велики део нашег народа. Вечно питање - дилему Достојевског "слобода или срећа" проживљавамо у свом њеном трагичном размаху. Изабрали смо умишљено благостање, а изгубили слободу и то не само нашу личну, већ и слободу наше Отаџбине. Данас човек (можда и оправдано) стрепи од помисли о смањењу своје зараде, али га скоро уопште не брину дефицити новца који држава даје за образовање. Не брине ни за сопствену децу која се гасе у својим многобројним зависностима, не брине ни за обезвређивање људске личности и живота. То је истински смисао садашње кризе и извор економских тешкоћа, којима се без милости користе "светски владари".

На заседању Светог Синода, ми, ваши духовни оци, критично смо оценили своја дела. Пожелели смо да преузмемо одговорност на себе и нађемо своју кривицу у кризи коју преживљавамо. Знамо да смо изазвали код вас огорченост, а можда и довели у искушење. Нисмо реаговали брзо и стварно на понашање клира које вас је повредило. Људи који желе да раскину везу народа са Мајком Црквом, који се користе истинитим али и измишљеним скандалима, потрудили су се да смање ваше поверење у Цркву.

Желимо да вам кажемо да Црква поседује противотров култу потрошње - то је аскеза (подвижништво). Док је потрошња ћорсокак (јер живот нема смисла), аскеза је пут (јер води правом животу). Циљ аскезе није одбацивање задовољства, већ испуњење живота дубином и садржајем. Она је налик тренингу спортисте који га доводи до освајања медаље. Та медаља није ништа друго до живот, који побеђује смрт, живот обogaћен љубављу. Аскеза је пут слободе од ропства сувишним стварима, ропства које нас је

данас направило предметом подсмеха.

Забрињава нас стање нашег образовања, јер савремени образовни систем гледа на ученика не као на личност, већ као на компјутер. Једина функција тог система је "убацивање" информација у њега. Индивидуалност ученика се не узима у обзир и не прихвата. Наша деца с правом одбацују такво образовање. Зато нас брине следећа реформа средњег образовања која се припрема. Признајемо да састављање уџбеника спада у област одговорности државе. Њихов садржај се, међутим, тиче сваког грађанина. Многи од њих очекују од Цркве да подигне свој смирени глас по том питању.

Желимо да сви наши храмови отворе своја врата нашој омладини. У парохије које су то урадиле прилази много наше деце која траже смисао и наду.

Знамо да од нас, ваших пастира, тражите херојску, живу Цркву, са пророчком речју, актуелном проповеди за младе, која није посветовњачена, већ бескомпромисна, слободна и снажна. Цркву која се не боји да се одупре лукавом систему овога света, чак и ако то доведе до прогона и мучеништва.

Црква је једина институција која може стати уз човека и подржати га. Међутим, Црква - то смо сви ми, и у томе се и састоји Њена и наша сила. Јединство између пастира и пастве желе, пре свега, да униште "светски владари". Они знају да ако поразе пастира, лако ће растерати и заробити стадо. Сећате се историје - свуда где су се борили са Богом, коначни циљ удара био је човек и његово потпуно свођење на ниво животиње. Насупрот томе, очовечење Бога је највеће узвишење човека. Црква иступа не против државе, већ против оних који стоје иза ње, који покушавају да вас лише наде и идеала. Сећате се да је, сагласно са оценом многих економиста, ова криза створена вештачки да би била инструмент за остварење глобалне државе од стране сила којима тешко да се може приписати љубав према човеку.

Црква има свој став у вези са садашњим критичним положајем, јер није престала да буде део историје и људског рода. Црква не може да затвара очи на било какву неправду, већ мора бити спремна на сведочење и мучеништво. Знамо да људи поред нас гладују и да имају потребе, а да им душу често испуњава очајање. Знамо то, јер је прво место где долазе у потрази за надом и смислом њихов парохијски храм. Наш циљ и задатак је да свака парохија постане центар кроз који би пастирски рад дотакао и обгрлио цело друштво.

Одлучили смо да створимо центар за анализу социјалних проблема који не би само пратио, већ се и успешно борио са проблемима изазваним данашњом кризом. Наш задатак је развој добротворне делатности сваке парохије, тако да не остане ни један

Црква и савремена криза

Пише: Свети синод Грчке православне цркве
понедељак, 10 јануар 2011 02:31

човек који би могао остати без оброка. Знате да Црква у вези са тим спроводи колосални напор. Знате, јер многи од вас подржавају напоре ваших парохија својим трудом или економском помоћи. Позивамо вас да постанете ближи својој парохији, да бисмо заједно могли да се подржимо у овим тешким временима.

Наш народ се и раније суочавао са сиромаштвом и гладовањем, али је издржао и победио јер је имао идеале и вредности. Сви заједно можемо помоћи једном човеку, а један подржати све. Бог нас није створио плашљивим, већ нам је даровао дух силе и љубави. Тим духом, збијени око наше велике породице, наше Цркве, бивајући свесни наших грешака, у потрази за смислом живота и љубави, изаћи ћемо из ових сложених искушења.

16. децембар 2010. године

Izvor: [Православия.Ру](http://Pravoslavija.Ru)

Превод са руског: **Станоје Станковић**

(svetosavlje.org)

[1] Због великог спољашњег дуга економија Грчке се налази под спољашњом управом Европске Уније и Међународног монетарног фонда. Грчка влада фактички не делује самостално, спроводи низ крајње сурових социјалних и економских реформи, које су довеле народ на границу сиромаштва.

[2] Реч διαφθορά се може превести не само као распуштеност, разврат, развраћеност, већ и као корупција и мито.